

20. januar 2022
Side 1 af 5

Svar på 10-dages forespørgsel fra Venstre til Børn og Unge vedr. folkeskolernes fysiske rammer

Mathilde Hjort Bressum fra Venstre har stillet en 10-dages forespørgsel om behovet for nye daginstitutioner og skoler. I den forbindelse ønsker Venstre at få belyst følgende spørgsmål:

1. Hvilken stand er de aarhusianske folkeskoler i dag? Herunder hvor mange nedslidte undervisningslokaler, som ikke lever op til nuværende standarder, findes der i Aarhus Kommune?
2. Hvad vil det koste at om- og nybygge undervisningslokaler til et tidssvarende og fremtidssikret niveau?
3. Børn og Unge i Aarhus Kommune arbejder med RULL-programmet (Rum til Leg og Læring) ved om- og nybygninger i skoler. Hvor mange midler er der til rådighed i RULL-programmet?
4. Hvor mange midler kræver det, hvis undervisningslokaler om fem år alle skal være tidssvarende?

Besvarelse

Spørgsmål 1: Hvilken stand er de aarhusianske folkeskoler i dag? Herunder hvor mange nedslidte undervisningslokaler, som ikke lever op til nuværende standarder, findes der i Aarhus Kommune?

Byrådet vedtog den 1. september 2021 "Aarhus Kommunes Indeklimategi".

Strategiens formål er at skolerne på sigt skal blive tidssvarende i forhold til indeklimategi både teknisk (lys, luft, lyd og termiske forhold) og pædagogisk (indretning).

Indeklimategi skal ydermere bidrage til at sikre at en bred og velfunderet udvikling af kommunens skoler ved renovering, om- og nybyggeri, hvor de fysiske rammer med et godt indeklimategi understøtter den valgte pædagogiske praksis og organisering.

Som en del af arbejdet med indeklimategi blev børnearealer på kommunens folkeskoler besigtiget og vurderet.

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

Planlægning

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 28 35 61 24

Direkte e-mail:
chrikve@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Christoffer Vengsgaard

20. januar 2022
Side 2 af 5

Børn og Unger ser ikke alene på at renovering, om- og nybyggeri af undervisningslokaler, men har fokus på skolernes samlede børneareal. Det skyldes, at læring også foregår på mange af skolens andre arealer: i fælleslokaler, på gangarealer og på reposer med videre. Endvidere er skolernes samlede børneareal vigtigt, fordi mængden af areal har direkte betydning for indeklimaets kvalitet.

På skoleområdet kategoriseres eksisterende børnearealer i to kategorier: tidsvarende og utidssvarende. Indeklimaanalysen viser, at ca. 39 procent af børnearealet på skolerne er teknisk utidssvarende, mens ca. 37 procent kategoriseres som pædagogisk utidssvarende.

Spørgsmål 2: Hvad vil det koste at om- og nybygge undervisningslokaler til et tidssvarende og fremtidssikret niveau?

Indeklima står højt på den politiske dagsorden i Aarhus Kommune. Byrådet vedtog med budgettet for 2021 Investeringsplanen for 2024 til 2033, hvori byrådet afsætter et rammebeløb på 400 mio. kr. til indeklima, modernisering, toiletter og arbejdsmiljø.

I forbindelse med udarbejdelsen af indeklimastrategien blev det vurderet, at det vil koste ca. 1,5 mia. kr. at gøre samtlige skolers børnearealer tidssvarende¹.

Indeklimastrategien betyder, at Børn og Unge vil udmønte de tilførte anlægsmidlerne til pædagogisk og teknisk modernisering ud fra følgende principper for prioritering:

- Hvor skolernes børneareal er under skoleudbygningsprogrammets anbefalede areal pr. elev på 6,8 m² pr. barn.
- Hvor bygningerne er mest udfordret på alle indeklimaparametrene, såsom luft, akustik, lys og temperatur
- Hvor der i forvejen sker en ud-, om- eller tilbygning (udbygning til vækst eller faglokaler, m.v.)

Ud af investeringsplanens 400 mio. kr. fra puljen "Indeklima, modernisering, toiletter og arbejdsmiljø" har byrådet øremærket 62 mio. kr. til Tilst Skole. Hertil kommer, at der allerede er afsat 8 mio. kr. fra puljen til ombygning af Stensagerskolen og 34,4 mio. til modernisering af Solbjergskolen.

¹ I udgiften er der ikke medregnet behov for faglokaler.

Udmøntningen af de konkrete anlægsprojekter indstilles særskilt til byrådets godkendelse indeholdende en konkretisering af, hvad midlerne i det enkelte projekt anvendes til.

20. januar 2022
Side 3 af 5

Spørgsmål 3: Børn og Unge i Aarhus Kommune arbejder med RULL-programmet (Rum til Leg og Læring) ved om- og nybygninger i skoler. Hvor mange midler er der til rådighed i RULL-programmet?

Indeklimastrategien har rødder i RULL-programmet. Forud for vedtagelsen af Budget 2008 indgik byrådets partier en aftale om Fremsyn for Aarhus, der afsatte 500 mio. kr. over en 10-årig periode til det efterfølgende RULL-program. De fleste RULL-midler er investeret i moderniseringer på skolerne, og ud over de projekter, der aktuelt afsluttes, er der en restsum på 11,3 mio. kr.

Børn og Unge forbedrer sammen med MTM løbende indeklimaet på skolerne i Aarhus Kommune.

Den samlede sum for konkrete indeklimateforbedringer på skoleområdet siden 2019, hvor ideklimarapporten blev udarbejdet, til ultimo 2021, vurderes til at være ca. 360 mio. kr., hvoraf Børn og Unges andel udgør ca. 275 mio.kr. Se bilag 1 for overblik.

Det skal understreges, at MTM anvender langt flere midler årligt til vedligehold og genopretning af skoler, som også vedligeholder skolernes indeklima. Ved bilag 1 fremgår kun initiativer ved AA+, AA+ 2 og Coronamidler møntet på indeklimateinitiativer.

Indeklimateinitiativer med RULL-midler er ofte knyttet til anlægsprojekter med forskellige anlægssummer og varierende projektstørrelse. Der kan være tale om

- Mindre indeklimateinitiativer med fokus på akustikforbedringer i klasser
- Lidt større projekter omhandlende etablering af nye faglokaler
- Større udbygnings- og moderniseringstiltag med teknisk og pædagogiske moderniseringer.

Foruden RULL- midler har Børn og Teknik og Miljø (MTM) anvendt KB-midler (Kapital Bevilling) og særligt Coronamidler i 2020, bevillet af Byrådet.

Med KB-midler kan der være tale om ad-hoc forbedringer, forbedringer indenfor arbejdsmiljøudfordringer samt akutte forbedringer af skolernes stand. Ved akutte forbedringer kan der være tale om forhold der kræver øjeblikkelige tiltag som fx brand, rottebekæmpelse og vandskader. Dette er tiltag som direkte og/eller indirekte bidrager til at forbedre indeklimaet på de berørte skoler. Mange KB-midler koordineres i forbindelse med MTM's vedligehold, fx forbedringer af ventilation, lofter og facader.

20. januar 2022

Side 4 af 5

Coronamidlerne har bidraget til et forbedret indeklima på forskellig vis. Midlerne er anvendt decentralt ved skolerne og består typisk af projekter som forbedringer af undervisnings-, fag, og fælleslokaler, og generelle indeklimaforbedringer med fokus på luft, lys, lyd og termiske forhold.

Spørgsmål 4: Hvor mange midler kræver det, hvis undervisningslokaler om fem år alle skal være tidssvarende

For at gøre samtlige børnearealer på skolerne tidssvarende forudsætter det, at byrådet afsætter yderligere 1,1 mia. kr.

Det er Børn og Unges vurdering, at det ikke er realistisk at føre alle skolernes arealer op til et tidssvarende niveau indenfor fem år. Begrundelsen er manglende administrative ressourcer og projektlederressourcer i Børn og Unge. Dog er der fortsat plads til at øge ambitionsniveauet på skoleområdet.

Fordeles indsatsen på skoleområdet over 30 år kræver det, at der afsættes ca. 500 mio. kr. hvert 10. år. For at imødekomme det 10-årige investeringsbehov til indeklimaforbedringer, forudsætter det byrådet afsætter mindst 100 mio. kr. yderligere end de 400 mio.kr fra investeringsplan for 2024 til 2033.

Såfremt Børn og Unge fik tilført fx en milliard kroner (svarende til fx de frie midler fra Marselistunnelen) ville det være muligt at fremskynde og udvide indeklimaindsatser med tekniske og pædagogiske moderniseringer på skoleområdet.

Indsatsen kan endvidere skaleres alt efter, hvor mange der skal få glæde af et indeklimaløft i perioden indtil 2033. Tabel 1 viser eksempler på standardpriser², for indeklimaindsatser/tiltag ved arbejdet med lys, lyd, luft og termiske forhold.

² Priserne er udregnet ud fra en overordnet betragtning af en tresporet skole og vil afvige fra skole til skole og fra projekt til projekt.

20. januar 2022
Side 5 af 5

Tabel 1: Eksempel på overordnede standardpriser for indeklimaindsatser med temperatur, lysforhold, Co2 og udskiftning af luft ved en tresporet skole.

Kategori	Pris pr. klasse ³ (1.000 kr.)	Pris for en tresporet skole (1.000 kr.)	Eksempel på indsatser
Solafskærmning på syd- og østvendte lokaler (film)	15	300 ⁴	Temperatur og lysforhold
Akustikplader	80	2.400	Akustik
Ventilationsanlæg i loftet som har kapacitet til at give frisk luft med fyldt klasselokale ⁵	350	10.500	Co2 og udskiftning af luft i klasserummet
I alt ⁶	445	13.200	

Med venlig hilsen

Thomas Medom

/

Martin Østergaard Christensen

³ Udgiften beregnes med udgangspunkt i den gennemsnitlige klassekvotient i kommunen for 2020/2021 på 22,4 elever.

⁴ Idet flere klasse vil være nordvendt, tager beregningen tager udgangspunkt i 2/3 af lokalerne, af de samlede lokaler, med i alt 30 klasselokaler på en tresporet skole. Det kan igen variere fra skole til skole.

⁵ Udgiften medregner ikke afledte omkostninger til f.eks. gamle elinstallationer, etablering af teknikrum, samtidig udskiftning af lofter og belysning mv. som i mange tilfælde vil være en afledt omkostning af etablering af ventilation og nye lofter. Der bør medregnes ca. 30 % af summen til ovenstående vedligeholdelsesefterløb.

⁶ Priserne er eksklusive rådgiverhonorar samt miljøsanering